

128996 - آیا در یک دانشگاه مختلط در شهر خودشان درس بخواند یا در یک دانشگاه غیر مختلط در شهری دیگر بدون وجود یک محرم؟

سوال

من میان ماندن بدون محرم در یک کشور مسلمان عربی برای تحصیل در یک دانشگاه غیر مختلط و ماندن در سرزمین خودم که یک کشور عربی مسلمان (اما کمتر مذهبی) است و تحصیل در یک دانشگاه مختلط که در آن منکرات و مشکلات شرعی وجود دارد مانده‌ام. (هرچند عموی رضاعی من در همان شهر زندگی می‌کند اما او در حق ما کم توجه است). کدام یک از دو مورد را انتخاب کنم؟ متاسفانه من نمی‌توانم با خانواده‌ام بمانم مگر آنکه به آن دانشگاه مختلط بروم، چون همه دانشگاه‌های کشور ما مختلط است و پدرم هم به شدت مخالف ماندن در خانه و ترک تحصیل است و متاسفانه پدر و مادر من مذهبی نیستند. در این حالت چکار کنم؟

پاسخ مفصل

الحمدلله.

اولاً:

اختلاط در اماکن کار و تحصیل به دلیل آنکه به مفسد و محاذیر بسیاری منجر می‌شود حرام است. پاسخ شماره (1200) را ببینید.

از این رو برای ولی دختر جایز نیست که بگذارد او در یک محیط مختلط درس بخواند زیرا این نوعی تفریط و ضایع ساختن امانت است بلکه واجب است او را از حرام دور کند و گناهان را از راه او بردارد و نسبت به او غیرت داشته باشد و از وی محافظ نماید.

ثانیاً:

برای زن مسافرت بدون محرم جایز نیست، زیرا پیامبر - صلی الله علیه وسلم - می‌فرماید: «زن به مسافرت نمی‌رود مگر همراه با یک محرم» به روایت بخاری (1892).

و مسلم (1339) از ابوهریره - رضی الله عنه - روایت کرده که پیامبر - صلی الله علیه وسلم - فرمودند: «برای زنی که به الله

و آخرت ایمان دارد حلال نیست که مسیر یک شبانه‌روز را بدون محرم به مسافرت برود».

اما ماندن او در یک شهر بدون محرم ممنوع نیست، در صورتی که بر خود ایمن باشد و در ورود و خروجش مراقبت الله را در نظر داشته باشد و از مخالطت با مردان دوری کند.

بنابراین، اگر یک محرم همراه شما بیاید و شما را به شهری که قرار است آنجا درس بخوانید برساند و آنجا در جای امنی بودید و هنگام خروج از دانشگاه به ضوابط شرعی پای‌بند باشید اشکالی ندارد.

اما اگر فرض کنیم که محرم در سفر رفت و برگشت با شما نیامد و خانواده شما هم اصرار داشتند که یکی از دو گزینه را برای تحصیل انتخاب کنید و راهی دیگر نداشتید، قاعده این است که با انتخاب مفسده کمتر، مفسده بزرگتر را از خود دور کنید.

بنابراین باید آنچه شرش کمتر است را انتخاب کنید و این نیازمند نظر و دقت در این دو انتخاب است زیرا چه بسا سفر شما [بدون محرم] زیانش کمتر باشد زیرا به این شکل از اختلاط دور خواهید شد اما شرش این است که به دور از خانواده‌ات در یک سرزمین غریب تنها خواهی بود، اما اگر امکانش بود که با عموی رضاعی خود تماس بگیری و او از وضعیت شما مطمئن شود و به شما کمک کند، این خوب است.

و شایسته است که برای بیشتر کردن ایمان خود و تقویت رابطه با خداوند متعال و جستجوی دوستان خوب و مشغول شدن به اعمال نیک مانند حفظ قرآن و مداومت بر نمازها و روزه‌های نافله تلاش کنید.

از الله تعالی برای شما توفیق و سداد خواهانیم.

والله اعلم